

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 75547911
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

U.off: offl. § 13, jf. fvl. § 13

Saksbehandler Emma Andrea Sørensen

Vår ref. 2022/2144

Deres ref.

Dato 21.04.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak

Láhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon til motorferdsel - [REDACTED]

Forslag til vedtak

[REDACTED] gis avslag på søknad om tillatelse til motorferdsel ved bruk av ATV i Láhko nasjonalpark i henhold til § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften.

Bakgrunn

[REDACTED] søker om dispensasjon til å kjøre ATV i Láhko nasjonalpark. Vedkommende er [REDACTED] og har løyve i hjemkommunen Meløy for kjøring i utmark.

Det søkes om 5 turer i året i perioden 18.05.2022 til 31.08.2022, for 5 år totalt. Formålet med motorferdselen er tur med familie og venner på naturlige turområder. Kjøretøyet som skal brukes er en ombygd ATV som kontrolleres kun ved håndkontroller og er dermed bredere enn en vanlig ATV.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften for Láhko nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. av 14. desember 2012. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Nasjonalparkforvalter har behandlet saken på delegasjon fra styret.

Formålet med Láhko nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- geologiske landskapsformasjoner herunder det største sammenhengende areal av alpin karst i Norge med tilhørende grotter.
- variasjonsbredden av naturtyper, med viktige lokaliteter av kalksjøer, herunder kransalgessjøer med et nasjonalt kjerneområde for kransalger - arter og genetisk mangfold,

Nasjonalpark

Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Láhko, Sjunghatten og Rago

Naturresevat

Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura

Landskapsvernområde

Saltfjellet og Gåsvatnan

inkludert et svært rikt planteliv med en rekke truede og nær truede arter, herunder viktige utpostlokaliteter av de truede fjellplantene grønlandsstarr og nordlig tinderublom, samt de truede kransalgeartene kanadaglattkrans og gråkrans.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

I utgangspunktet er det forbud mot motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken, jfr. § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for Láhko nasjonalpark.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 punkt 6.3 k gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport av varig bevegelseshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5. Ettersom forvaltningsplanen ennå ikke er ferdigstilt og godkjent må saken behandles etter § 4 i verneforskriften (generelle dispensasjonshjemmel).

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkert hensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. verneforskriftens § 4.

Søknaden må vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12

Vurdering

I verneforskriften for Láhko nasjonalpark er det sagt at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorferdsel innenfor nasjonalparken i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen er ikke ferdigstilt og saken må derfor behandles etter § 4 i verneforskriften.

For at § 4 i verneforskriften, unntaksparagrafen (§48 i naturmangfoldloven), kan benyttes må to vilkår være oppfylt for at dispensasjon kan gis:

- 1) tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og
- 2) tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål

I Miljødirektoratets veileder M 106-2014 står det:

«Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.»

Unntaksbestemmelsen krever også at tiltaket ikke skal være i strid med verneformålet, og da heller ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

«I vurderingen av om et tiltak eller en aktivitet er i strid med verneformålet må det gjøres en konkret vurdering av det omsøkte tiltakets eller aktivitetens art, plassering, varighet og

omfang. Hvilken virkning har tiltaket eller aktiviteten på verneformålet?

Mange små inngrep kan over tid få store konsekvenser for verneformålet. Dersom det er mange eksisterende inngrep i et verneområde, vil den samlede belastningen på verneverdiene lettere kunne medføre at et tiltak eller en aktivitet vurderes å være i strid med verneformålet.

Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette kan være ved midlertidig eller forbigående forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak. Bestemmelsen gir også klar anvisning på at hensynet til verneverdiene skal være overordnet for eksempel næringsinteresser. Ved usikkerhet om virkningene tiltaket eller aktiviteten kan ha for verneverdiene, bør føre-var-hensyn tillegges stor vekt i vurderingen.

Vurderingen av om et tiltak er i strid med verneformålet eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig er en skjønnsmessig vurdering. Det kan være vanskelig å påvise om et tiltak eller en aktivitet har umiddelbar negativ virkning for verneverdiene på stedet isolert sett. Ofte vil vurderingen av om et tiltak er i strid med verneformålet og vurderingen av om tiltaket kan påvirke verneverdiene nevneverdig, være den samme. Tiltak eller aktiviteter som er i strid med verneformålet vil som regel også påvirke verneverdiene nevneverdig. Dersom et tiltak eller en aktivitet påvirker verneverdiene nevneverdig vil dette ofte også være i strid med verneformålet, enten direkte eller som grunnlag for en negativ utvikling av verneinteressene. Også her vil kunnskapsgrunnlaget være sentralt.»

Fritidskjøring på barmark vil kunne være ønskelig for mange aktører. En tillatelse til motorferdsel vil kunne skape presedens og økt mengde motorferdsel i nasjonalparken som vil kunne medføre at området fremstår som mindre urørt. Dette med presedens må også ses i sammenheng med nærliggende nasjonalparker. Motorferdsel skal vurderes strengt i nasjonalpark. Tilfeldige avgjørelser og "bit for bit" avgjørelser skal forhindres ved vurdering om tillatelse skal gis. Dette kan medføre en utvikling med motorferdsel som ikke ønskes i verneområdet og som vil være i strid med verneformålet.

Søknaden er heller ikke innenfor kriteriene: dersom en dispensasjon kan gis må det foreligge sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser, jfr. unntaksparagrafen § 48 i naturmangfoldloven.

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene; kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det er registreringer av rødlistede arter i området som vil være problematiske i forhold til motorferdsel, vi vurderer denne saken slik at føre-var-prinsippet og samlet belastning i området må tillegges stor vekt.

Ved å gi en tillatelse til slik motorferdsel innenfor verneområdet, vil det fort kunne skapes presedens i lignende saker med fare for ytterligere økt motorferdsel og dermed en gradvis forringelse av områdene i denne nasjonalparken og andre nasjonalparker. Den samlede belastningen i området vil kunne bli stor totalt sett.

Konklusjon

Ved å gi dispensasjon til det omsøkte tiltaket vurderes det som at presedenshensyn står sterkt og at en bør unngå å legge til rette for en dispensasjonspraksis som på sikt fører til uthuling av verneformålet. Verneformålet må ikke svekkes med en bit-for-bit-forvaltning, der mange mindre inngrep kan få store konsekvenser for verneformålet.

Det vurderes derfor som om at tiltakene vil være i strid med verneformålet og vilkårene for å kunne gi dispensasjon etter § 4 den generelle dispensasjonsbestemmelsen er ikke oppfylt. Det må derfor gis avslag på søknaden.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Med hilsen

Emma Andrea Sørensen
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Statsforvalteren i Nordland
Beiarn kommune

Postboks 1405
Kommunehuset, Nedre
Beiarveien 906

8002 BODØ
8110 Moldjord

Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske
Gildeskål kommune
Meløy kommune
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per
Thomas Kuhmunen

Postboks 63 Sentrum
Postboks 54
Gammelveien 5
Saltfjellveien 2086

7801 NAMSOS
8138 Inndyr
8150 Ørnes
8255 RØKLAND